

ΜΑΘΗΜΑ 7ο

4.4: ΑΛΛΑΓΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΘΕΣΜΩΝ (σελ.33)

Πραγματοποιείται με κοινωνική μεταβολή (δηλ. τη μεταβολή στην οργάνωση της κοινωνίας)

ΘΕΣΜΟΙ	ΑΛΛΑΓΕΣ ΠΟΥ ΠΑΡΑΤΗΡΗΘΗΚΑΝ
--------	---------------------------

Εκπαιδευτικοί	Ανοιχτό πανεπιστήμιο
Οικογενειακοί	Συναινετικό διαζύγιο
Οικονομικοί	Μερική απασχόληση
Πολιτικοί	Προεδρευόμενη Δημοκρατία

α. ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΘΕΣΜΩΝ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Αλλαγή θεσμών=> Αλλαγή κοινωνικών θέσεων => Αλλαγή εξουσίας ατόμων
=> Αλλαγή κοινωνικών ρόλων => **Αλλαγή κοινωνικών κανόνων**

Παράδειγμα:

Ισοτιμία συζύγων => Αλλαγή θέσης γυναίκας => Αλλαγή εξουσίας γυναίκας =>
Ρόλος γυναίκας ως εργαζόμενη => Αλλαγές στο οικογενειακό δίκαιο

β. ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΘΕΣΜΩΝ ΣΕ ΑΛΛΟΥΣ ΘΕΣΜΟΥΣ

Οι αλλαγές σε ένα θεσμό επηρεάζουν και άλλους θεσμούς.

Παράδειγμα:

Αλλαγή θεσμού οικογένειας με τη μητέρα ως εργαζόμενη => Επιφέρει αλλαγές και στον εκπαιδευτικό θεσμό (π.χ. ολοήμερο σχολείο).

γ. ΑΛΛΕΣ ΑΙΤΙΕΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΘΕΣΜΩΝ (ΕΚΤΟΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ)

Όταν δεν ικανοποιούν τις ανάγκες για τις οποίες δημιουργήθηκαν.

Παράδειγμα:

Θεσμός που άλλαξε: Πανελλαδικές εξετάσεις

Αιτία αλλαγής: Μη ικανοποιητικές γνώσεις μαθητών για εισαγωγή στην Τριτοβάθμια Εκπ/ση.

ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΘΕΣΜΩΝ

Όταν έρχονται σε αντίθεση με κοινωνικές αξίες.

Παράδειγμα:

Θεσμός που καταργήθηκε: προίκα

Αιτία κατάργησης: Αντίθεση με κοινωνική αξία ισότητας.

4.5: Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ (σελ.34-35)

- **ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΕΣ ΘΕΣΜΟΥ:** α) δημιουργία οικογένειας β) ανατροφή παιδιών γ) ένταξη στην κοινωνική ζωή.
- **ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΘΕΣΜΟΥ:** με γάμο (είδη: πολιτικός- θρησκευτικός)
Ο θεσμός του γάμου προσδιορίζεται από: α) νόμο β) θρησκεία γ) θρησκευτικές παραδόσεις
- **ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΗΡΕΑΖΟΥΝ ΤΗ ΜΟΡΦΗ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ**
α) περιβάλλον β) παράδοση γ) οικονομία δ) κοινωνία
- **ΜΟΡΦΕΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ**
α) **Πατριαρχική:** συναντάται σε κοινωνίες παλαιότερες.
Χαρακτηριστικά: ο άντρας αρχηγός της οικογένειας.
β) **Εκτεταμένη:** συναντάται σε κοινωνίες παλαιότερες και σύγχρονες.
Χαρακτηριστικά: περιλαμβάνει μικρότερες οικογένειες ενωμένες (από τα αδέρφια της οικογένειας) / Η εργασία γίνεται σε μορφή οικογενειακής επιχείρησης / έντονη παρουσία και ρόλος ηλικιωμένων μελών.
γ) **Πυρηνική:** συναντάται σε κοινωνίες σύγχρονες .
Χαρακτηριστικά: αποτελείται μόνο από τον πυρήνα της οικογένειας (γονείς και παιδιά) / Η εργασία είναι αυτόνομη για το κάθε μέλος / Δεν υπάρχει έντονη παρουσία και ρόλος ηλικιωμένων μελών.
δ) **Μονογονεϊκή:** συναντάται σε κοινωνίες σύγχρονες.
Χαρακτηριστικά: ένας γονέας (λόγω διαζυγίου/ χηρείας/ προσωπικής επιλογής).
- **ΥΠΟΓΕΝΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ**

ΛΟΓΟΙ: α) υψηλό κόστος ανατροφής παιδιών

β) επαγγελματική καριέρα συζύγων

γ) καλλιέργεια προτύπου ολιγομελούς οικογένειας από ΜΜΕ

ΚΙΝΔΥΝΟΙ: α) μετατροπή κοινωνίας σε κοινωνία γερόντων

β) κίνδυνος αλλοίωσης εθνικής ταυτότητας (Κοσσυφοπέδιο, ισλαμικός επεκτατισμός)